

Emlékezés

Dr. Tuskó Lászlóra

Az 1984. február 13-án, életének 64. évében Sopronban váratlanul elhunyt *dr. Tuskó László* erdőmérnöknek, a mezőgazdasági (erdészeti) tudomány kandidátusának, az Erdészeti Technikum és Szakközépiskola nyugalmazott igazgatójának, a felszabadulás utáni erdészeti oktatás-kutatás kiemelkedő egyéniségének, a nemzetközileg is elismert vörösfenyő nemesítőnek emlékét idézte az MTA—MÉM Erdészeti Nemesítési Albizottsága és az Orsz. Mezőgazdasági Fajtaminősítő Tanács Erdészeti Szakbizottsága aug. 28-án Kardosfán tartott együttes ülésén *dr. Mátyás Csaba* emlékebeszédével, aki a II. 17-i temetésen is búcsúztatta nagy halottunkat a tudományos élet és az ERTI nevében.

Elhunyt kiváló kollégánk, barátunk szakmai pályafutását, egyéniségét, több mint három évtizedes, szinte példa nélkül álló erdész-pedagógusi munkásságát méltató nekrológ jelent meg *dr. Bársony Lajos* tollából az ER-FA 1984. 5. számában. Ott azonban csak rövid utalás történhetett Tuskó Lászlónak, a kutatónak a munkájára, aki a Nemesítési Albizottság egyik alapító tagja és tíz évig titkára volt. Kutatási elveinek, módszereinek, eredményeinek rövid méltatására kerül ezúttal sor — egy vele 35 éven át együtt dolgozó, hozzá a legmelegebb barátsággal kapcsolódó munkatárs tollából.

Mindig úgy tartotta, hogy a gyorsan növvő vörösfenyő a fenyőnemesítő kezében olyan „tengeri malac”, olyan — genetikai kísérletezésre is alkalmas — kísérleti alany, mint a lombnemesítők fűz- és nyárfája. Sopron-Várison, a János-pihenőn vagy Cikótán mindig élmény volt a hallgatók és a gyakori külföldi látogatók társaságában szuggesztív ismertetéseit hallgatni a 441 hazai és külföldi törzsfa oltványait tartalmazó klónarchívumról, a 10 ha-os származá-

si kísérletről, a hazai vörösfenyő fatömegét 91⁰/₀-kal meghaladó „kőszegi” *Larix x eurolepis* fajhibridről, az 5 ha-os plantázsról, vagy az általa épített üvegházban folyó kutatómunkáról, a magkihozatalt kb. 50⁰/₀-kal javító toboztépő gépről, a vörösfenyő jelentőségéről, a faj genetikai elemzéséről, a nemesítési módszerekről. Nemcsak három évtizedes technikumi igazgatói minőségében tartott példás rendet, munkafegyelmet, hanem hazánkban jóformán egyedüli önkéntes kutatói minőségében is szigorú, módszeres, fáradhatatlan ember volt, aki szép eredményeivel — és nem utolsósorban vonzó egyéniségével — külföldön is sok barátot szerzett, akik szívesen segítettek neki és rendelkezésre bocsátották kipróbálásra törzsfáikat, fajtaikat. 'Dunántúl—1' nevű klónösszeállítását állami fajtának ismerték el és remélhetőleg a 'Kőszeg' elnevezésű klónkeveréke is hamarosan bekerül a fajtaszortimentbe.

Nagyon fájjaljuk, hogy nem érthette meg nagy álmát: a vörösfenyő területi részesevé emelkedjék az ezredfordulóra a mostani 0,3⁰/₀-ról 2⁰/₀-ra. Még közvetlenebb szomorúság, hogy 1985-ben a 100 éves soproni „Roth Gyula” Erdészeti Szakközépiskola jubileumi ünnepségein nem hallhatjuk remek orgánumát, a szíveket mindig összeszorító emlékbeszédét.

Munkáját folytatni, továbbfejleszteni nem könnyű, de halaszthatatlan kötelességünk. Végső búcsúzásként meg kell ígérnünk, hogy be nem fejezett dolgait továbbvisszük, gondozzuk fajtaikat, kísérleti területeit.

Erdészeti szakoktatásról szóló cikkeit, tankönyveit nem tekintve, több mint tucatnyi hézagpótló tanulmánya, könyvrészlete maradandóan őrzi emlékét, és remélhetőleg ilyen tartós marad szívünkben is szép emléke.

Dr. Tompa Károly

Erdész diákok íráskészségének hiányáról számol be az USA Erdészeti Egyesületének lapja a *Journal of Forestry* 1984. júliusi száma. *D. Wellman* és *J. Q. Mc Mullen* arról panaszkodnak, hogy az erdészeti felsőoktatási intézmények hallgatói nem rendelkeznek a képzettségüknek megfelelő íráskészséggel. Vagyis: sem a helyes stílus követelményeit nem ismerik, de egy-egy jelentés összeállítására sincsenek kellően felkészülve. Holott ezt a képességet nemcsak a hivatásos kutatóknak és oktatóknak kell birtokolniuk, hanem szüksége lehet rá az üzemi embernek is, hiszen nem egyszer kell ügyiratokat szövegeznie, jelentéseket összeállítania. A baj az, hogy sokfelé az íráskészséget afféle provinciális ismeretkörnek tartják, ezért nem is nagyon törődnek vele. Pedig az írás a gondolkodóképesség kialakításában nagyon értékes, ez készíteti az író gondolatainak lefékezésére, a gondolatokban élő elképzelések formába öntésére. A hiányt jó lenne megszüntetni, de erre a felsőoktatási intézmények keretében alig van mód, ha csak nem a szaktárgyak rovására.

Eddig az amerikai szakírók véleménye és talán helyes, ha a hazai helyzetre is kitérünk. E hibák nálunk sem éppen ritkák, ezt a különféle írásközpontok tanulmányozásakor érezzük kellően. Rossz, modoros szokások, hivatali zsargon kifejezések burjánzanak egy-egy írásműben és a gondolati tisztaság, logikus gondolatmenet is nemegyszer hiányzik. Ezen aligha lehetne javítani az egyetemi oktatás keretében, miként az idegennyelvi hiányok enyhítése sem az egyetem elsődleges kötelessége, ezt is a középiskolának kellene megtennie. Az egyetemen aligha lenne helyes a mulasztást a szaktárgyak rovására jóvátenni. Egyetlen eszköz marad csak: az egyetemi felvételi vizsgákon e téren is követelményeket kell szabni és akárcsak az idegen nyelvek ismeretét, a magyar nyelvi készséget is érdemes lenne értékelni és mérlegre tenni.

(Ref.: dr. Szodfridt I.)